

Storstadsdominans

ÖVERSIKT 04

STORSTADSDOMINANS

MÄLARDALEN 08

2013 ETT MELLANÅR

SYDSVERIGE 09

SKÅNSK ÅTERHÄMTNING

VÄSTVERIGE 10

STAGNATION I VÄST

ÖVRIGA RIKET 11

EN VÄXEL LÄGRE ÄN I STORSTÄDERNA

ARBETSMARKNAD 12

FÖRSÄMRAD MATCHNING I HELA LANDET

FLYTTSTRÖMMAR 13

URBANISERING TACK VARE INVANDRING

Appendix

Konfidensindikatorer.....	14
Tabellsamling per region .	17
Snabbväxarna	20
Sniglarna	21
Definitioner	22

Redaktör

Annika Winsth
 Chefekonom
 Annika.winsth@nordea.com
 Tel +46 8 614 8608

Gått till tryck

21 februari 2013

Besök oss på:

www.nordeamarkets.com

Källor:

Macrobond och officiell nationell statistik om inget annat anges.

■ ÖVERSIKT	
Storstadsdominans.....	4

Regioner

■ MÅLARDALEN	
2013 ett mellanår	8
■ SYDSVERIGE	
Skånsk återhämtning	9
■ VÄSTSVERIGE	
Stagnation i väst.....	10
■ ÖVRIGA RIKET	
En växel lägre än i storstäderna	11

Tema

■ ARBETSMARKNAD	
Försämrad matchning i hela landet.....	12
■ FLYTTSTRÖMMAR	
Urbanisering tack vare invandring.....	13

Storstadsdominans

- Konjunktursvacka i alla regioner
- 2013 - ett mellanår i Mälardalen
- Skånsk återhämtning
- Stagnation i väst

Svensk ekonomi långsamt bättre

Den svenska ekonomin saktade in i slutet av 2012. Liksom under 2008 och 2009 är det framför allt exportindustrin som har drabbats. Även den inhemska efterfrågan har tappat fart. Lägre kapacitetsutnyttjande och osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen har gjort företagen tveksamma till att investera. Hushållens konsumtion har fortsatt att öka, om än i måttlig takt.

I spåren av den dämpade tillväxten har efterfrågan på arbetskraft mattats av. Sysselsättningen har visserligen fortsatt att öka men inte tillräckligt snabbt för att hålla arbetslösheten i schack. Enligt nya siffror från SCB var arbetslösheten så hög som 8,0 procent i genomsnitt under 2012. Till följd av den svaga tillväxten bedöms arbetslösheten fortsätta att stiga i år. Löneökningstakten sjunker och den låga inflationen befästs.

Det finns dock ljusglimtar som gör att BNP-tillväxten väntas återhämta sig gradvis under loppet av 2013. Drivkrafterna är en successiv förbättring av den internationella konjunkturen, stimulanser på hemmaplan och att förtroendet hos såväl företag som hushåll stärks igen. En svag start på året gör att tillväxten blir låg för helåret 2013 och stannar på omkring 1 procent. Under 2014 förbättras konjunkturen ytterligare. En dämpad omvärldsmiljö medför dock att tillväxten inte skjuter fart mer påtagligt. Därför dröjer det till slutet av prognosperioden innan arbetslösheten sjunker igen.

Prognosen för den svenska ekonomin baseras med några justeringar på vår konjunkturrapport "Vintern är här" som publicerades den 4 december. Se tabell och läs mer på Nordeamarkets.com.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring

	2011	2012	2013	2014
BNP	3.7	0.8	0.8	2.4
BNP, kalenderkorrigerat	3.7	1.1	0.8	2.5
Antal sysselsatta	2.3	0.6	-0.1	0.3
Arbetslöshet*	7.8	8.0	8.5	8.5
KPI, årsgenomsnitt	3.0	0.9	0.2	1.8
KPIF, årsgenomsnitt	1.4	1.0	1.1	1.4

* I procent av arbetskraften. Källor: SCB och Nordea Markets.

Lågkonjunktur i hela landet

Alla de fyra regioner¹ som vi studerar i denna rapport befinner sig i ett läge som kan beskrivas som lågkonjunktur. Tillväxten har dämpats på samtliga håll och arbetslösheten är hög eller har ökat under det senaste året. Även vår skattning av Riksbankens indikator för resursutnyttjandet, den s.k. RU-indikatorn, stärker bilden av att det finns lediga resurser i alla delar av landet.

Det finns dock skillnader när det gäller utvecklingen av BNP för olika regioner, den sk bruttoregionprodukten (BRP). Mälardalen sticker ut med en förhållandevis stabil utveckling. Inte minst seglade regionen förbi finanskrisen med relativt små hack i kurvorna. Mälardalen toppade också tillväxtiligan 2012.

Mest volatil har utvecklingen varit i Västsverige och Övriga riket, där de stora kasten i industriproduktionen har slagit igenom med full kraft. Efter ett antal år med stabil

¹För avgränsningar av regionerna, se appendix på sidan 22.

Regional utveckling, bruttoregionprodukt och sysselsättning

Bruttoregionprodukt (BRP)

	BRP, mdkr	Real procentuell förändring per år						
		2010	1994-2008	2009	2010	2011P	2012P	2013P
Mälardalen	1245	3.6	-1.4	4.7	4.2	1.4	1.5	2.5
Stockholms län	999	3.9	0.6	3.6	4.0	1.4	---	---
Sydsverige	384	2.9	-4.7	6.6	3.4	0.3	1.4	2.1
Västsverige	540	3.8	-7.3	8.4	4.3	1.2	-0.1	2.6
Stor-Göteborg	365	4.2	-6.9	7.7	4.7	1.2	---	---
Övriga riket	1168	2.4	-7.8	7.9	3.0	0.2	0.1	2.3
Totalt (BNP)	3338	3.1	-5.0	6.6	3.7	0.8	0.8	2.4

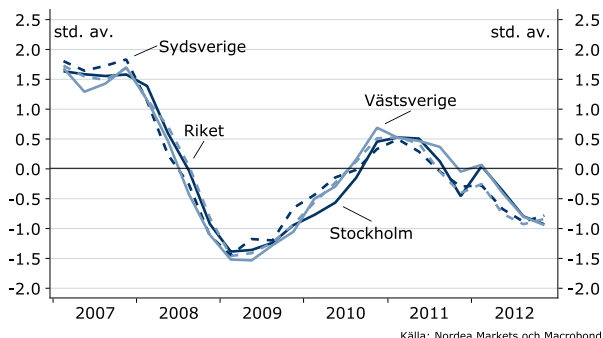
Antal sysselsatta

	Tusental	Procentuell förändring per år						
		2010	1994-2008	2009	2010	2011P	2012P	2013P
Mälardalen	1500	1.1	-1.1	1.6	2.6	1.3	0.5	0.6
Stockholms län	1144	1.2	-0.7	1.8	2.7	1.3	---	---
Sydsverige	562	1.0	-2.1	1.6	0.4	0.2	0.5	0.3
Västsverige	764	1.1	-3.0	0.8	3.1	1.1	-0.9	0.4
Stor-Göteborg	498	1.6	-3.0	0.5	3.1	1.1	---	---
Övriga riket	1683	0.2	-3.4	1.0	2.2	0.1	-0.5	0.1
Totalt	4509	0.7	-2.4	1.2	2.3	0.6	-0.1	0.3

Källor: SCB:s nationalräkenskaper och Nordea

tillväxt har Sydsverige stagnerat. En bidragande orsak till inbromsningen är sannolikt avmattningen i Danmark.

Lågkonjunktur i alla regioner

Anm.: Nordeas skattning av Riksbankens indikator för resursutnyttjandet. Serierna är normaliserade till medelvärde 0 och standardavvikelse 1.

I år behåller Mälardalen ledartröjan tätt följd av Sydsverige. Övriga riket och Västsverige lider fortfarande av sviterna av den globala avmattningen med en långsammare återhämtning som följd.

Strukturerna styr

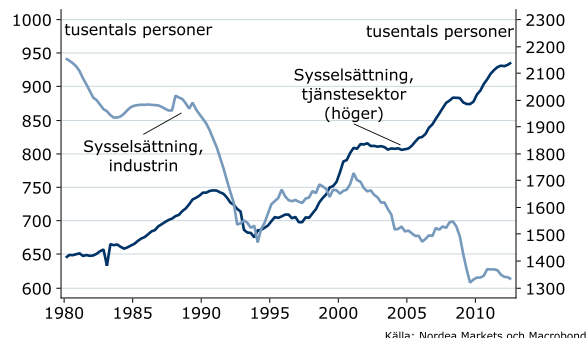
Näringslivsstrukturerna är centrala när det gäller den regionala utvecklingen. Sett till hela riket har den privata tjänstesektorns andel av den totala sysselsättningen ökat till 46 procent 2011 från 37 procent 1993. Samtidigt har antalet sysselsatta i tillverkningsindustrin minskat med 70 000 personer sedan 1993 och hela 300 000 personer sedan 1980. Förändringen i den offentliga sektorn är också påtaglig med en minskning med hela 100 000 personer sedan 1993. Sysselsättningsutvecklingen i industrin de senaste decennierna speglar ökad outsourcing, en tuff konkurrens och en ökad internationell specialisering driven av växande internationell handel och skalfördelar i produktionen. Som en följd härav har lågproduktiv verksamhet rationaliserats bort i utvecklade länder inklusive Sverige.

Regioner med relativt stor privat tjänstesektor har därför haft en förhållandevis stark utveckling både på kort och längre sikt. För regioner med ett relativt stort beroende av tillverkningsindustrin är bilden däremot splittrad.

Den sydsvenska ekonomins sammansättning påminner om genomsnittet för Sverige. Även Västsverige ligger nära rikssnittet men med en viss förskjutning mot industrin. Beroendet av industrin är störst i Övriga riket som

också har den största andelen sysselsatta i offentlig sektor.

Strukturförändring i näringslivet

Mälardalen tjänsteintensiv

Mälardalen sticker ut med en stor tjänstesektor. I Stockholms län är hela 64 procent sysselsatta i privat tjänstesektor. I den offentliga sektorn återfinns 22 procent av de sysselsatta. Det innebär att omkring 85 procent av stockholmarna jobbar i privat eller offentlig tjänstesektor. För Mälardalen som helhet är motsvarande siffra något lägre, 83 procent, men tjänstedominansen är ändå tydlig.

Näringslivets tjänstesektor med delbranscher såsom handel, kommunikation, företags- och finansiella tjänster har under de senaste åren gynnats av den stabila inhemska ekonomin. Tjänstetunga Mälardalen och i synnerhet Stockholms län är därigenom troligen några av de regioner i Europa som har klarat den globala finanskrisen allra bäst. BRP i Stockholms län fortsatte att växa till och med under finanskrisens djupaste fas 2008 och 2009. I Mälardalen som helhet sjönk visserligen BRP under 2009, men långt mindre än i riket som helhet. Under 2012 uppvisade Mälardalen den högsta BRP-tillväxten i landet. Av samma orsaker bedöms Mälardalen ligga i toppskiktet av tillväxtligan även kommande år. Mälardalen står numera för 36 procent av Sveriges BNP och 33 procent av antalet sysselsatta.

Eftersom Mälardalen är relativt beroende av den inhemska ekonomin är det framför allt där som riskerna ligger. Till exempel skulle en nedgång på bostadsmarknaden troligen drabba Mälardalen särskilt hårt. Det är dock svårt att se vad som skulle utlösa en nedgång på bostadsmarknaden de närmaste åren. Till exempel är det inte troligt att bolåneräntorna stiger markant. Den största risken är istället eventuellt nya regleringar för kreditgiv-

Andelen sysselsatta i olika sektorer år 2010, procent

	Riket	"Mälardalen"	Stockholm	Skåne	Västra Götaland	Övriga
Offentlig sektor	30.9	25.6	22.1	30.5	31.2	35.6
Näringslivet	69.1	74.4	77.9	69.5	68.8	64.4
varav varor	23.7	17.0	14.1	22.7	25.6	29.1
bygg	7.0	7.1	6.2	7.2	6.6	7.3
industri	13.4	9.7	6.7	11.5	15.8	16.5
varav tjänster	45.4	57.4	63.8	46.8	43.2	35.3
Totalt	100	100	100	100	100	100

Källor: SCB:s nationalräkenskaper och Nordea

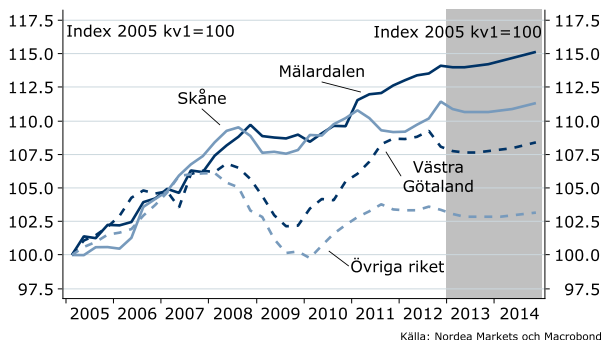
ningen som skulle kunna ändra förutsättningarna för bostadsmarknaden. Ytterligare regleringar är troliga men de torde dock implementeras gradvis och inte orsaka några större prisrörelser. Däremot finns inte förutsättningar för en upprepning av den kraftiga prisuppgång som skett de senaste 10-15 åren.

Volatil industriproduktion

Tillväxten har fluktuerat kraftigt i Västsverige och Övriga riket de senaste åren. Till exempel föll BRP med 7-8 procent 2009 och ökade lika mycket året efter. Tillväxten var hög även 2011. I år har tillväxten återigen mattats av och det är också i dessa regioner som läget är som svagast i år.

Det finns gröna skott i den globala ekonomin som så småningom väntas leda till ökad efterfrågan även på svenska exportvaror. Än så länge är det endast fråga om en gradvis förbättring av den globala ekonomin, varför det dröjer innan Västsverige och Övriga riket skjuter fart mer påtagligt. I den västsvenska ekonomin finns också en expanderande tjänstesektor som utgör en viktig tillväxtmotor i regionen.

Storstäderna starkast sysselsättningsutveckling

Noteras bör att produktionsvolymen i industrin har ökat snabbare än BNP under de senaste 20 åren. Effektiviseringstakten har också varit markant högre i industrin än i övriga ekonomin. Samtidigt har priserna på industrivaror fallit. Det innebär att värdet av industriproduktionen i löpande priser har ökat långsammare än BNP trots att volymerna har ökat.

Den höga produktivitetensutvecklingen i industrin förklarar också den relativt svaga sysselsättningsutvecklingen i de industritäta regionerna. Till exempel har Västsverige hållit jämna steg med Mälardalen när det gäller BRP i fasta priser medan däremot sysselsättningen har ökat långsammare. Jämförelseperioden är dock vansklig eftersom den inleds efter 1990-talskrisen då aktivitetsnivån i den svenska ekonomin var som lägst.

En växel lägre i Övriga riket

I Övriga riket återfinns 37 procent av Sveriges sysselsatta och regionen står för 35 procent av landets BNP. Regionen omfattar allt från skogslänen i Norrland och Svealand till Blekinges IT-centra i söder. Här återfinns även

universitetsorter såsom Umeå, Örebro och Linköping. Skillnaderna är naturligtvis betydande inom denna stora region. I sin helhet karaktäriseras den dock av en of-fentlig sektor. Även de varuproducerande branscherna utgör en relativt stor andel av ekonomin medan näringslivets tjänstesektor är förhållandevis liten.

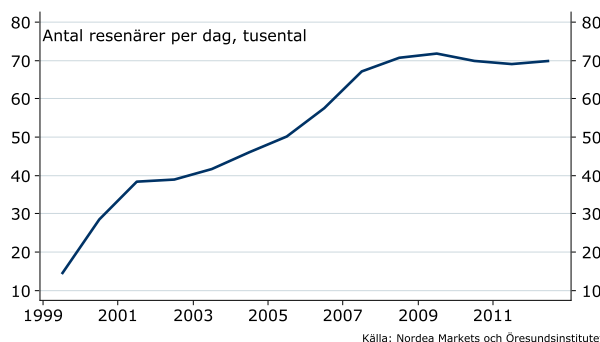
Övriga riket uppvisar den svagaste utvecklingen i alla avseenden de senaste 20 åren. Stordriftsfördelar och lägre transportkostnader bidrar till en specialisering och regional koncentration av produktion även inom riket, ofta till storstadsregionernas fördel. Den globala avmattningen förefaller också ha slagit hårdast mot Övriga riket. En återhämtning väntas ske kommande år men delvis av strukturella skäl något långsammare än i landet i stort.

Nedväxling i Syd

Den sydsvenska ekonomin har uppvisat en stabil tillväxt från 1994 och 2006 och med en extra skjuts 2007. Öresundsbron och de positiva effekterna av integrationen över sundet har av allt att döma bidragit till den gynnsamma utvecklingen. Sammanflätningen av arbetsmarknaderna på båda sidor har varit påtaglig. Antalet arbetspendlare och fordonspassager över bron har ökat kraftigt sedan bron byggdes år 2000. Ett uttryck för den ökade attraktionskraften är de stora investeringarna i regionen och att en rad huvudkontor har flyttas till Malmö.

Utvecklingen i Sydsverige har dock stagnerat de senaste åren. Det har sannolikt sin förklaring dels i den globala finanskrisen, dels närheten till Köpenhamn och Danmark som ännu lider av sviterna av nedgången på bostadsmarknaden. Tillväxten och arbetsmarknaden i Sydsverige förbättras successivt kommande år då tillväxten på andra sidan sundet repar sig och såväl den svenska som den globala ekonomin förbättras.

Trafikerad Öresundsbro

Strukturella problem på arbetsmarknaden

Arbetslösheten är betydande i hela landet. Högst är den i Sydsverige där den har bitit sig fast på en hög nivå. Den har dessutom stigit det senaste året och låg i slutet på 2012 på närmare 10 procent. Mälardalen skiljer återigen ut sig med den lägsta arbetslösheten men den ligger ändå över 7 procent. Gemensamt för samtliga regioner är att arbetsmarknadens funktionssätt förefaller ha försämrats de senaste åren.

Mest stimulanser till region med högst tillväxt?

Riksbankens räntesänkningar är motiverade då alla de regioner som vi studerar befinner sig i en lågkonjunktur. Paradoxalt nog kan de ekonomiska förhållandena vara mest expansiva i Mälardalen där behovet kanske är som minst. Det finns ingen statistik tillgänglig på hur skulderna är fördelade regionalt. Ett rimligt antagande är dock att hushållen i Mälardalen har jämförelsevis höga skulder då såväl huspriser som inkomster är de högsta i landet. Riksbankens räntesänkningar under det senaste året innebär således en betydande stimulans till framför allt hushållen i Mälardalen. Även övriga delar av den svenska ekonomin tar del av räntesänkningarna. Beaktar man även effekterna av kronförstärkningen är dock miljön sannolikt mindre expansiv i de mer industritunga regionerna Övriga riket och Västsverige. Den starka kronan påverkar exportmöjligheterna, vinster och därmed företagens utrymme att investera och anställa. Även långsiktiga produktionsbeslut kan påverkas.

Rekordstark urbanisering

Sverige har haft den starkaste urbaniseringstrenden i hela Europa under det senaste decenniet och centreringen till storstadsregionerna tycks ha fortsatt oförtrutet under 2012. Inflyttning till storstadsregionerna innebär dock inte att landsbygden avfolkas i samma takt eftersom in-

flyttning till största delen utgörs av invandring. Tack vare invandring har nästan samtliga län haft en nettoinflyttning. Ser man däremot endast till flyttningar inom riket så har däremot väldigt många län under flera år haft nettoutflyttning. Exempelvis har alla län i Norrland och Småland haft nettoutflyttning till andra län inom riket varje år under de senaste femton åren.

Flyttlassen till storstadsregionerna sätter press på bostadsmarknaderna. Den ökade efterfrågan på bostäder har inte på långa vägar matchats av ökat byggande, vilket drivit upp bostadspriserna. Det gäller inte minst bostadsrättspriserna. Priserna på bostadsrätter har ökat med över 10 procent i både Stockholm, Göteborg och landet som helhet bara under det senaste året. Priserna i Malmö har dock varit oförändrade under samma period.

En fortsatt koncentration till städerna och ett lågt ränteläge väntas ge stöd för bostadspriserna även framöver. Vi räknar överlag med måttliga prisstegringar i riket som helhet och i storstadsregionerna.

Annika Winsth

annika.winsth@nordea.com

+46 8 614 8608

2013 ett mellanår

Mälardalen har haft en förhållandevis stabil tillväxt under de senaste åren. Nedgången 2009 var begränsad och BRP-tillväxten har varit god 2010 och 2011 med fortsatt ökad sysselsättning.

BRP-tillväxten dämpades 2012. Därmed mattades även efterfrågan på arbetskraft. Sysselsättningen planade ut och arbetslösheten steg till 7,3 procent i slutet av 2012.

Indikatorer såsom företagens anställningsplaner, varsel och nyanmälda lediga platser till Arbetsförmedlingen tyder på att arbetsmarknaden sannolikt försvagas ytterligare kommande kvartal. Det handlar dock om en stagnation av sysselsättningen snarare om en minskning. Fortsatt tillströmning av arbetskraft talar för att arbetslösheten stiger ytterligare i år.

Tillväxten har dämpats på bred front. De sektorer som saktar in mest är, liksom i övriga landet, industrin och byggsektorn. Till exempel är konfidensindikatorerna för dessa branscher i Stockholm på samma låga nivå som 2009. Industrins och byggsektorns förhållandevis begränsade vikt i regionen gör att de inte tynger BRP-tillväxten på samma sätt som på många andra håll i landet.

Dämpningen i tjänstesektorn är också märkbar men inte lika djup. Efterfrågan på företagstjänster är svag och det lär dröja innan den stärks mer påtagligt igen. En ljusglimt är istället hushållen. De har en god ekonomisk ställning som förbättras ytterligare av låga bolåneräntor och stigande börskurser. Tillsammans med minskade oro för den ekonomiska utvecklingen talar det för att efterfrågan från hushållen kan fortsätta att öka i god takt framöver. Det gynnar i sin tur tillväxten i den tjänstetunga Mälardalen.

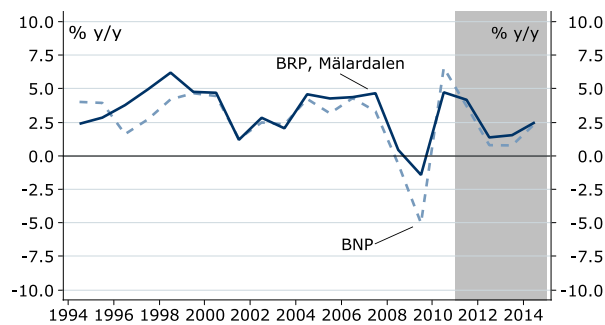
Sammantaget bedöms BRP-tillväxten i Mälardalen stärkas gradvis under 2013. Det dröjer dock till 2014 innan sysselsättningen ökar mer påtagligt igen och arbetslösheten faller tillbaka.

Torbjörn Isaksson

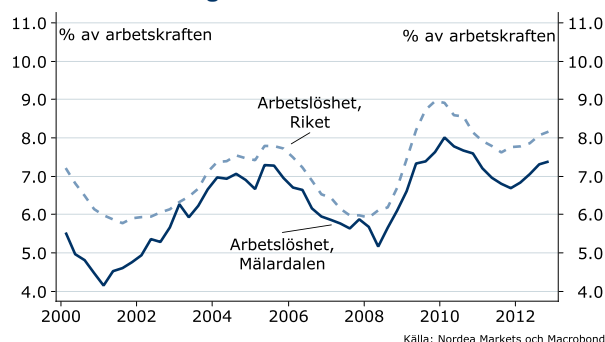
torbjorn.isaksson@nordea.com

+46 8 614 8859

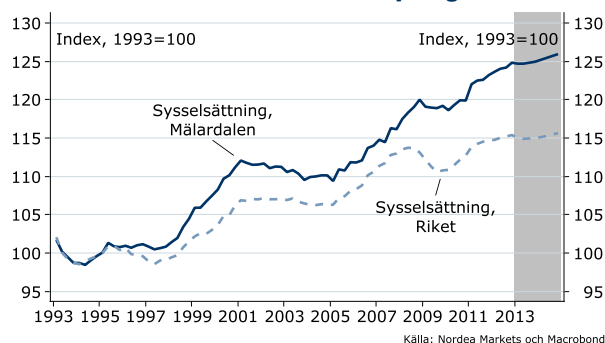
Relativt stabil tillväxt i Mälardalen

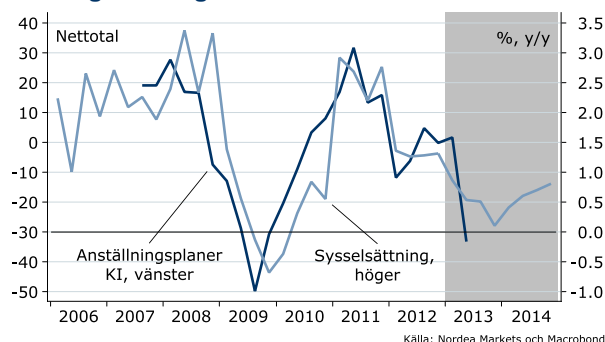
Arbetslösheten lägst i landet

Stark trend i Mälardalen men dämpning i år

Försiktiga företag även i Mälardalen

Skånsk återhämtning

Ekonomi i Sydsverige har svängt mycket under de senaste åren. Under 2008 och 2009 krympte ekonomin med närmare 10 procent, vilket var en betydligt kraftigare nedgång än för hela den svenska ekonomin som minskade med drygt 5 procent. Under de två efterföljande åren skedde en markant återhämtning och nästan hela nedgången från 2008/2009 återtogs. Den gynnsamma utvecklingen stannade dock av under 2012 då produktionen stagnerade.

Vår bedömning är att den ekonomiska aktiviteten i Sydsverige återigen tar fart under loppet av 2013. Produktionen väntas öka med ca 1,5 procent i år jämfört med 2012. Det är något starkare utveckling än i riket, vilket delvis förklaras av att regionen är mindre beroende av tillverkningsindustrin som för närvarande går trögt. Vi räknar också med att konjunkturen i Danmark förbättras något vilket ytterligare bidrar till ökad aktivitet i regionen.

Vändningen på arbetsmarknaden kan dock komma att dröja. Även om konjunkturen stärks så dröjer det normalt en tid innan sysselsättningen tar fart. Indikatorer på arbetsmarknaden stödjer också bilden av en fortsatt låg efterfrågan på arbetskraft. Antal varsel ligger kvar på en förhållandevis hög nivå och företagens anställningsplaner dämpades ytterligare under det fjärde kvartalet 2012, enligt Konjunkturinstitutets barometer.

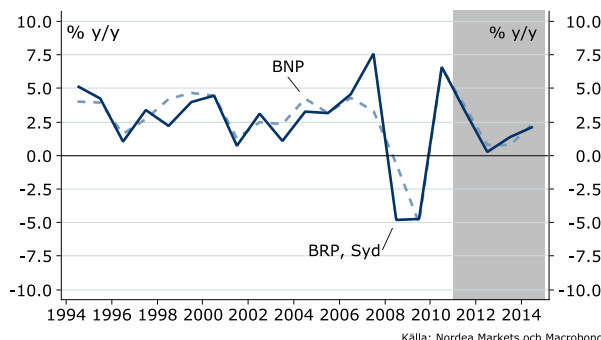
Arbetsmarknaden är ett bekymmer i Skåne. Arbetslösheten har haft en stigande trend sedan fem år tillbaka och uppgick vid slutet av 2012 till närmare 10 procent, vilket kan jämföras med ca 8 procent i riket. Men konjunkturen tycks inte vara mycket svagare än i övriga riket och den jämförelsevis höga arbetslösheten är sannolikt strukturell. Att Skåne har en högre strukturell arbetslöshet stöds inte minst av att arbetslösheten har legat betydligt högre än i riket som helhet under de senaste två decennierna. Det finns även tecken på att matchningen mellan arbetstagare och arbetsgivare har blivit sämre i Skåne under det senaste året. Den försämrade matchningen är dock inte något särskilt skånskt fenomen utan tycks vara ett problem i hela landet.

Vi räknar med att den tilltagande aktiviteten i ekonomin under 2013 så småningom också leder till ökad efterfrågan på arbetskraft och stigande sysselsättning. Det dröjer dock till nästa år innan sysselsättningen stiger och arbetslösheten sjunker.

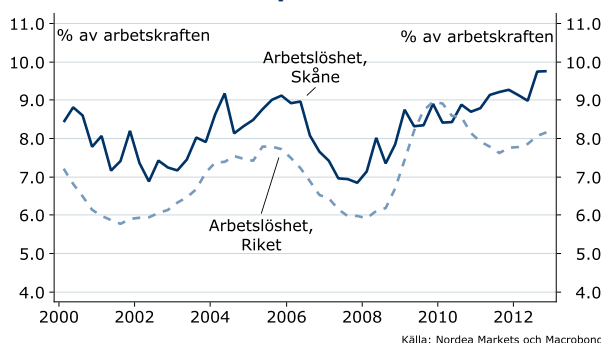
Andreas Jonsson
andreas.w.jonsson@nordea.com

+46 8 534 910 88

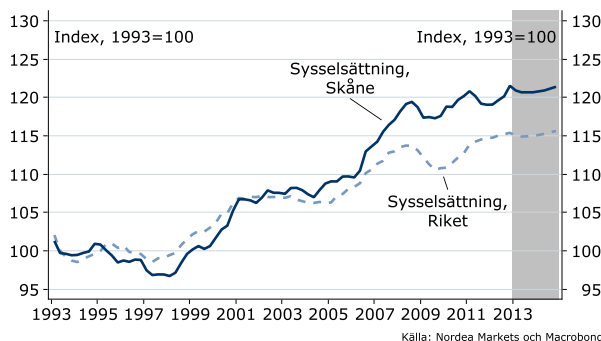
Tillväxt i år

Arbetslösheten nära 10 procent

Sysselsättningen planar ut

Allt sämre matchning på skånsk arbetsmarknad

* Med vakanser avses antalet kvarstående lediga platser vid Arbetsförmedlingen (endast en del av totala antalet vakanser i ekonomin). Arbetslösa som andel av arbetskraften i procent (15-74 år). Säsongsrensats.

Stagnation i väst

Efter en kraftig nedgång under 2009 återhämtade sig ekonomin starkt åren därpå. BRP-tillväxten har varit högre än riket som helhet under de tre senaste åren. Aktiviteten bromsade dock in under fjolåret och ser ut att stagnera under 2013.

Västsveriges ekonomi är förhållandevis industriintensiv. Eftersom industrin i hög grad påverkas av den internationella utvecklingen så drabbades regionen också relativt hårt av den globala avmattningen under slutet av 2012. Exportföretagen tyngs även av den starka kronan. Resursutnyttjandet föll under loppet av 2012 och är nu betydligt lägre än normalt och även lägre än i övriga delar av landet, enligt vår skattning av Riksbankens RU-indikator för regionen. Konjunkturläget tycks alltså särskilt svagt i regionen. Västsverige skulle av allt att döma vara betjänt av en mer expansiv penningpolitik.

Vår egna mer framtblickande konjunkturindikator för regionen visar inte heller på någon vändning i närtid.* Tvärtom tycks företagare i regionen vara mer pessimistiska än i övriga riket. Men den globala konjunkturen väntas gradvis förbättras under loppet av 2013, vilket kommer att gynna svensk exportindustri. Vi räknar därför med att aktiviteten i regionen kommer att tillta senare i år. För nästa år prognoserar vi en tillväxt på ca 2,5 procent, vilket är något högre än BNP-tillväxten för riket.

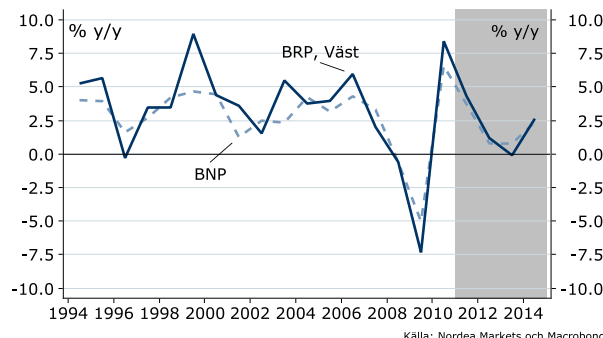
Arbetslösheten har stigit påtagligt under det senaste året. Under fjärde kvartalet 2012 uppgick arbetslösheten till 8,3 procent, vilket kan jämföras med 7,4 procent ett år tidigare. Arbetslösheten är nu också något högre än rikets snittet. Arbetslöshetsuppgången föregicks av en relativt stor varselvåg under inledningen av 2012. En viktig förklaring till den stigande arbetslösheten är naturligtvis att den ekonomiska aktiviteten stagnerade under fjolåret. Likt flera regioner i landet finns det även tecken på att matchningen på arbetsmarknaden har försämrats under det senaste året.

Stagnationen i ekonomin väntas ge avtryck på arbetsmarknaden även framöver. Indikatorer pekar också mot att arbetslösheten fortsätter stiga under året. Antal varsel ligger kvar på en fortsatt hög nivå och företagens anställningsplaner är mycket dämpade. Det dröjer därför sannolikt en bit in på nästa år innan läget på arbetsmarknaden förbättras och arbetslösheten faller tillbaka.

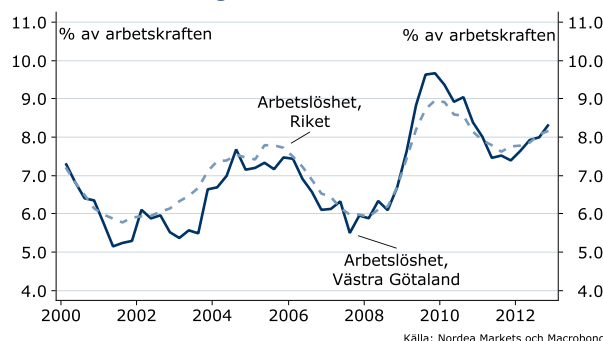
Andreas Jonsson
andreas.w.jonsson@nordea.com

+46 8 534 910 88

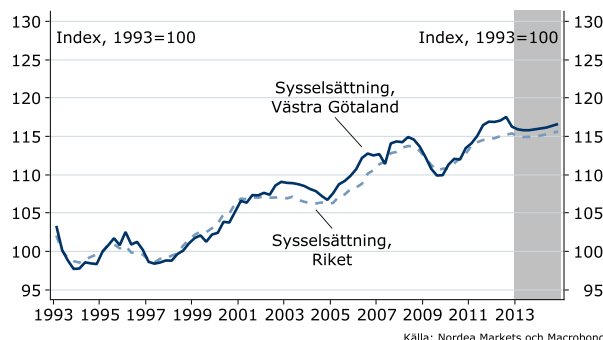
Ekonomin stagnerar i år

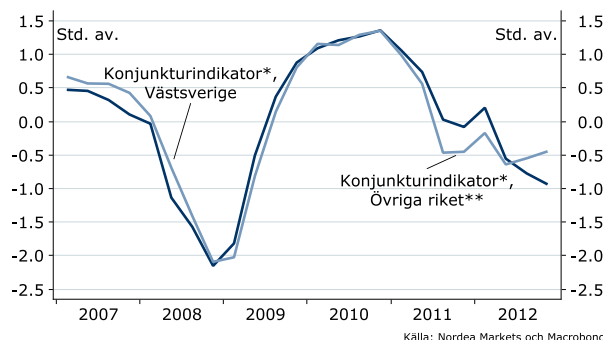
Arbetslösheten stiger...

... och sysselsättningen faller

Allt dystrare företagare

* Konjunkturindikatorn baseras på 10 framtblickande frågor från samtliga sektorbarometrar från Konjunkturinstitutet och är normaliserad så att genomsnittet är 0 och standardavvikelse 1 för perioden 2007-2012. Indikatorn är skattad så att den ska förklara så mycket som möjligt av variationen i alla 10 variabler (s.k. principal-komponentanalys).
** Riket exkluderat Västsverige

En växel lägre än i storstäderna

Konjunkturläget är svagt i Övriga riket. Arbetslösheten har legat på eller över 8 procent sedan inledningen av 2009. Noterbart är att arbetslösheten trots allt inte har ökat nämnvärt de senaste två åren och att uppgången under 2012 har varit snabbare i storstadsregionerna. Efter att tidigare ha legat över riksnittet är arbetslösheten i Övriga riket därför nu på samma nivå som i landet i stort. En viktig förklaring är att arbetskraftsutbudet har varit i stort sett oförändrat i Övriga riket medan det har fortsatt att öka i storstäderna. Utflyttning kan ha bidragit till det förhållandevis låga arbetskraftsutbudet. Utsikterna är dämpade. Sysselsättningen stagnerade redan i slutet av 2011 och indikatorerna målar en dyster bild för den närmaste tiden. Risken är därför att arbetslösheten stiger från en redan hög nivå.

Industrin är viktigare i Övriga riket än i storstadsregionerna. Efter den markerade nedgången i industriproduktionen under 2012 förefaller läget ha stabiliserats. Än så länge handlar det dock om att nedgången har bromsat in snarare än att en återhämtning har inletts. Det finns ljusglimtar som talar för att efterfrågan från vår omvärld ökar framöver. Förbättring bedöms dock vara gradvis och sannolikt dröjer det innan hjulen i den svenska industrin rullar igång mer påtagligt. Det talar för att tillväxten utanför storstadsregionerna kommer att vara svag i år.

Kronförstärkningen utgör ett osäkerhetsmoment för flera branscher som är väl representerade i Övriga riket. För verkstadsindustrin påverkas lönsamheten samtidigt som strukturomvänligen påskyndas, vilket kan ha stora regionala implikationer. Skogsbruket och träindustrin har redan haft några tuffa år och efter den tidigare kraftiga expansionen har osäkerheten ökat för gruvnäringen. Vi räknar med att kronans styrka i stort sett består under prognosperioden. Övriga riket ser därför inte ut att få draghjälp av växelkursen.

En stabiliserande faktor för Övriga riket kan vara att 36 procent av sysselsättningen återfinns i den offentliga sektorn, dvs. ca 10 procentenheter större andel än i Mälardalen och ca 5 procentenheter större andel än i Syd- och Västsverige. Sysselsättningen varierar även i offentlig sektor men är till viss del mindre konjunkturkänslig.

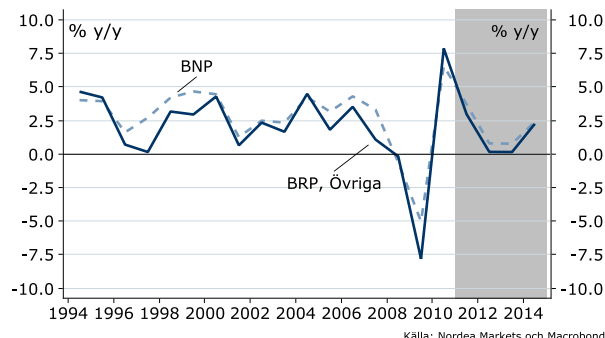
Understrykas bör att inom den stora region som vi benämner Övriga riket är utvecklingen splittrad. I flera orter är utvecklingen mycket stark medan i andra fortsätter avfolkningen i oförtruten takt.

Torbjörn Isaksson

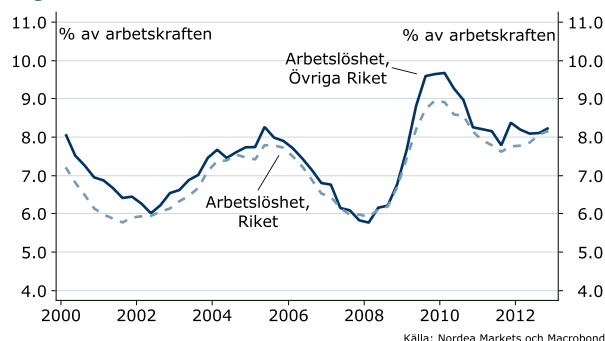
torbjorn.isaksson@nordea.com

+46 8 614 8859

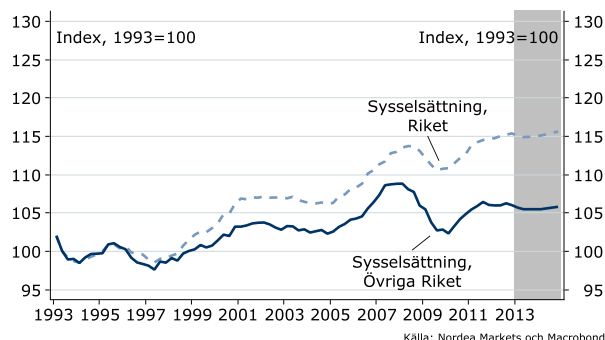
Något svagare tillväxt i Övriga riket

Hög arbetslöshet

Stagnation i sysselsättningen

Indikatorer tyder på försvagning i Övriga riket

Försämrad matchning i hela landet

Matchningen av arbets sökande och lediga jobb har fungerat allt sämre de senaste åren. Den gradvis försämrade matchningen sedan 2009 tycks ha drabbat de flesta regioner i landet. En sämre matchning innebär högre strukturell arbetslöshet, dvs. en del av arbetskraften besitter inte de kvalifikationer som efterfrågas.

En indikation på att den strukturella arbetslösheten har stigit fås genom att studera den s.k. beveridge-kurvan, som relaterar antalet vakanser med antalet arbetslösa. Normalt går fler vakanser i regionen hand i hand med lägre arbetslöshet, dvs. sambandet är negativt. I graferna till höger visas dessa regionala beveridge-kurvor. Ett gemensamt drag för alla regioner är att arbetslösheten har stigit samtidigt som antalet lediga jobb fortfarande ligger kvar på relativt höga nivåer. Detta indikerar en sämre matchning mellan lediga jobb och arbets sökande. Sammantaget pekar alltså detta mot att den strukturella arbetslösheten stigit i samtliga regioner.

En sannolik förklaring till att den strukturella arbetslösheten har ökat under senare år är den djupa ekonomiska krisen 2008/2009. Det är väl känt att kraftiga konjunkturedgångar i sig orsakar högre strukturell arbetslöshet genom s.k. persistenseffekter². Konjunkturinstitutet bedömer exempelvis att den strukturella arbetslösheten mer än dubblerades under 1990-talskrisen, från ca 3 procent 1990 till ca 7 procent 1994.

En annan möjlig förklaring är regeringens reformer. Reformerna av sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna, samt jobbskatteavdraget är sannolikt gynnsamma för ekonomin och arbetsmarknaden på lång sikt men flera av dem som kommit ut på arbetsmarknaden är inte nödvändigtvis anställningsbara på kort sikt. Exempelvis kan det krävas rehabilitering och långsiktiga utbildningsinvesteringar för att bli anställningsbar. På kort sikt har därför genomförda åtgärder sannolikt bidragit till att öka den strukturella arbetslösheten.

Andreas Jonsson

andreas.w.jonsson@nordea.com

+46 8 534 910 88

² Med persistenseffekter menas att arbetslöshet i sig riskerar att leda till permanent högre arbetslöshet. En förklaring till persistens i forskningslitteraturen är att sannolikheten att få jobb minskar med tiden i arbetslöshet.

Mälardalen

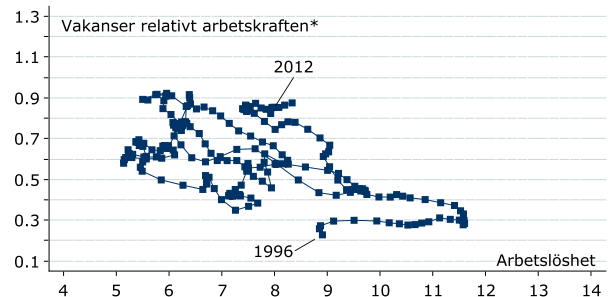
Källa: Nordea Markets och Macrobond

Skåne

Källa: Nordea Markets och Macrobond

Västra Götaland

Källa: Nordea Markets och Macrobond

Övriga riket

Källa: Nordea Markets och Macrobond

* Med vakanser avses antalet kvarstående lediga platser vid Arbetsförmedlingen (endast en del av totala antalet vakanser i ekonomin). Arbetslösa som andel av arbetskraften i procent (15-74 år), s.r.

Förklaring till graferna ovan:

Figurerna visar antalet lediga jobb och arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Varje punkt visar antalet lediga jobb och arbetslösheten vid en viss månad. Normalt går fler vakanser hand i hand med lägre arbetslöshet, dvs. sambandet är negativt. Om kurvan skiftar utåt (från origo) så innebär det att arbetslösheten stiger trots att antalet lediga jobb blir fler. Detta ses ofta som ett tecken på att matchningen mellan arbetstagare och arbetsgivare försämrats.

Urbanisering tack vare invandring

Sverige har haft den starkaste urbaniseringstrenden i hela Europa under det senaste decenniet. Centreringen till storstadsregionerna tycks ha fortsatt oförtrutet under 2012. Konjunkturförsvagningen verkar alltså inte ha haft någon nämnvärd inverkan på flyttbenägenheten i landet. Exempelvis uppgick nettoinflyttningen till Stockholm till ca 22 000 individer i fjol. Det innebär 60 flyttlass om dagen, vardag som helg. Till Skåne och Västra Götalands län tilltog nettoinflyttningen under 2012 jämfört med året innan. Skåne och Västra Götaland noterade 17 respektive 13 flyttlass om dagen under 2012.

Men inflyttning till storstadsregionerna innebär inte att landsbygden avfolkas i samma takt. Anledningen är att inflyttningen till stor del utgörs av invandring. Av de 60 dagliga flyttlassen till Stockholms län kommer ca 45 från utlandet. Samtliga län har haft en positiv nettoinvandring varje år under det senaste decenniet

Tittar man bara på nettoinflyttning inom riket så har däremot väldigt många län, i väldigt många år, upplevt en nettoutflyttning. Samtliga län i Norrland och Småland har haft nettoutflyttning till andra län inom riket varje år under de senaste femton åren.

Flyttlassen inom riket går generellt sett tydligt till storstäderna men det saknas inte undantag. Ett historiskt undantag är att Stockholms län upplevde en nettoutflyttning under åren 2002-2005. Utflyttningen kan ses mot bakgrund av den kraftiga inflyttningen under slutet av 1990-talet och nedgången i IKT-sektorn³ under början av 2000-talet.

Nettoinflyttningen till Skåne från andra delar i landet dämpades markant under 2011 och 2012, vilket möjligen har att göra med den svaga ekonomiska utvecklingen. Historiskt har dock ändå Skåne attraherat många inrikes flyttar. Tillsammans med Hallands län är Skåne faktiskt det enda län som upplevt en nettoinvandring varje år under de senaste femton åren.

Västra Götaland har noterat en nettoutflyttning till andra delar i landet sedan 2007. En stor del av denna utflyttning torde dock ha skett till angränsande kommuner i norra Halland, vilket också kan förklara Hallands inflyttningstrend.

Andreas Jonsson

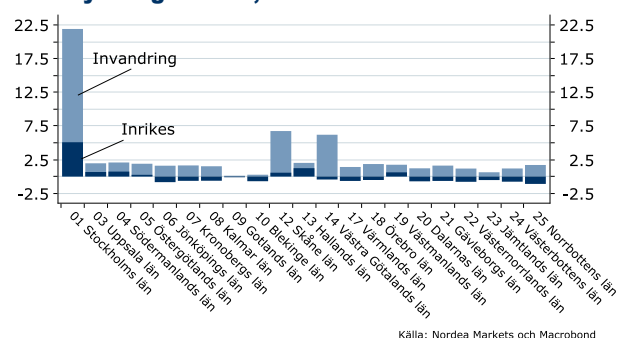
andreas.w.jonsson@nordea.com

+46 8 534 910 88

Flyttströmmar

	2008	2009	2010	2011	2012
Stockholm					
Nettoinflyttning	19558	24547	21129	23778	21892
varav inom riket	4428	5653	6070	6093	5082
invandring	15130	18894	15059	17685	16810
Västra Götaland					
Nettoinflyttning	7650	6904	6127	6178	5746
varav inom riket	534	-673	-399	283	-449
invandring	7116	7577	6526	5895	6195
Skåne					
Nettoinflyttning	12403	12725	8383	5829	6743
varav inom riket	2173	2500	1656	856	562
invandring	10230	10225	6727	4973	6181

Nettoflyttningar 2012, tusental

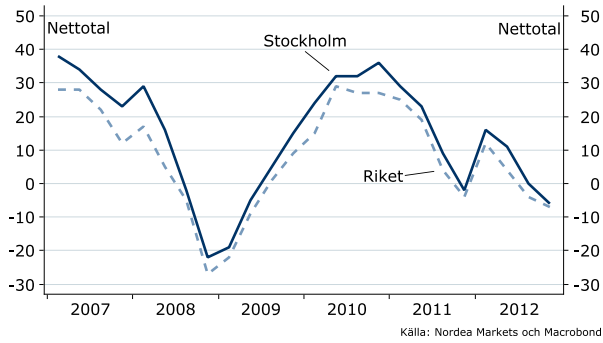

Källa: Nordea Markets och Macrobond

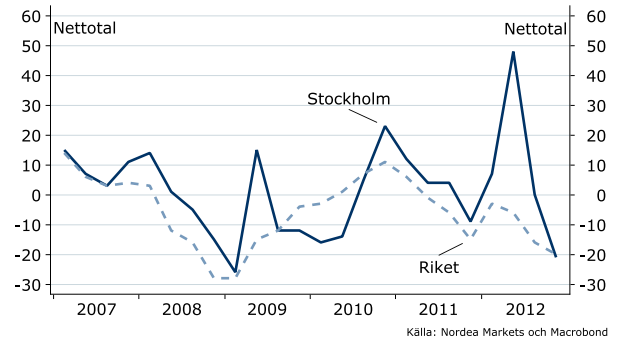
³ Information-, Kommunikation- och Teknik-sektorn

Stockholm – Konjunkturinstitutets konfidensindikatorer

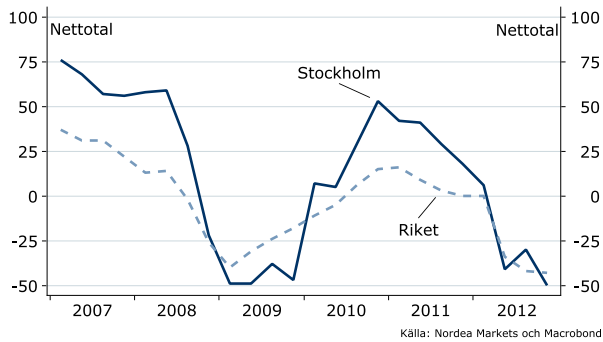
Hela näringslivet

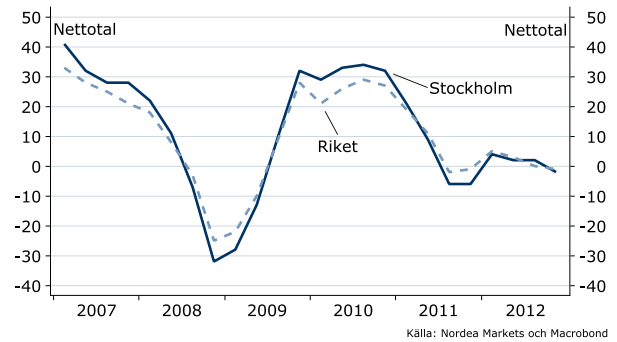
Tillverkningsindustrin

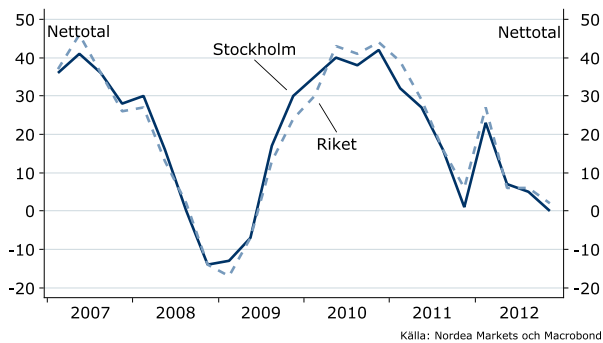
Byggindustrin

Handel

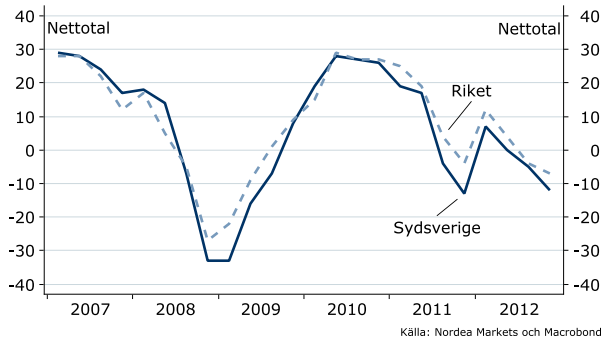
Privata tjänster

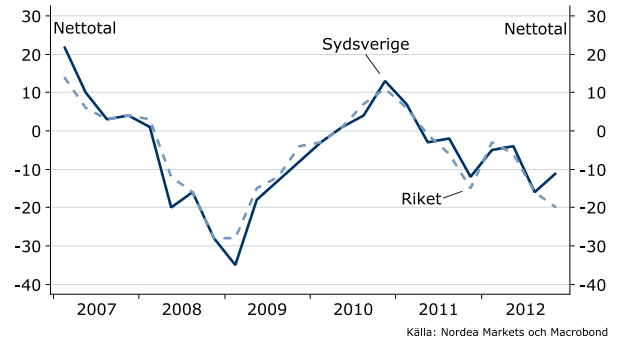

Sydsverige - Konjunkturinstitutets konfidensindikatorer

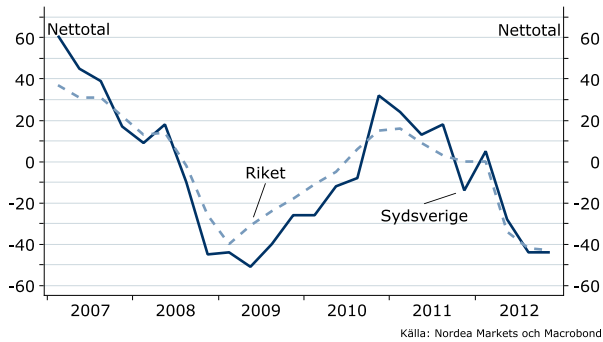
Hela näringslivet

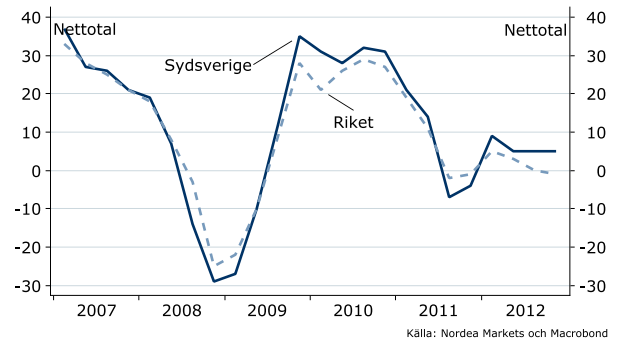
Tillverkningsindustrin

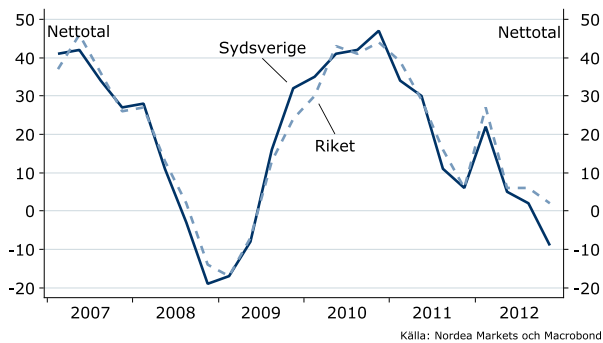
Byggindustrin

Handel

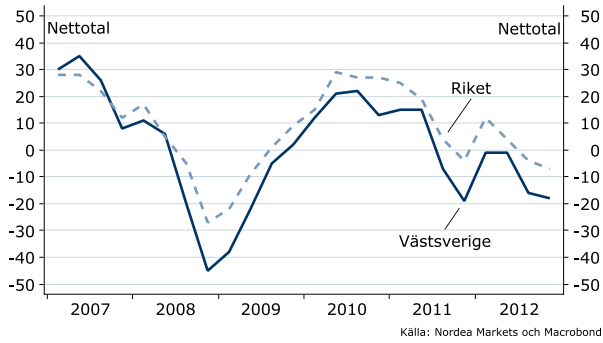

Privata tjänster

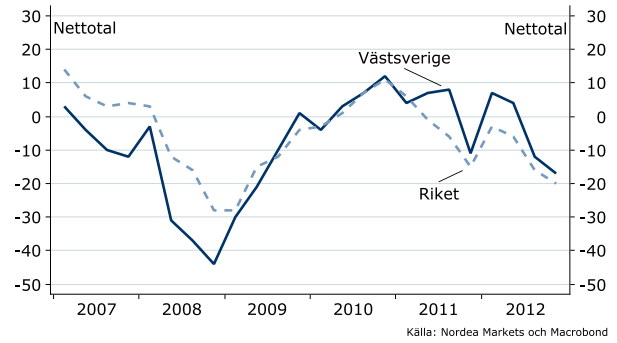

Västsverige - Konjunkturinstitutets konfidensindikatorer

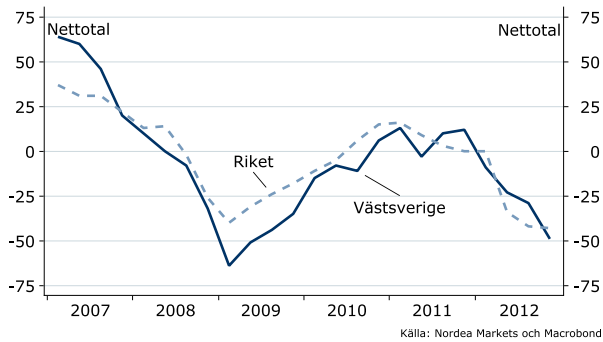
Hela näringslivet

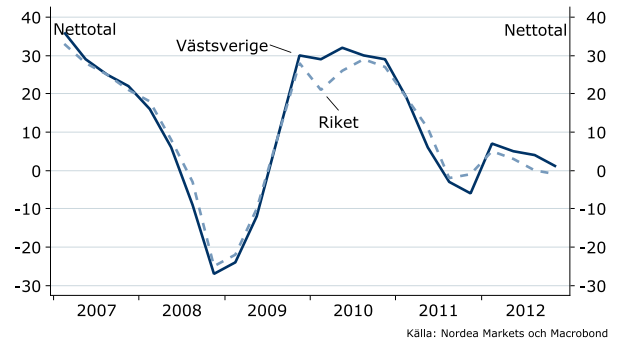
Tillverkningsindustrin

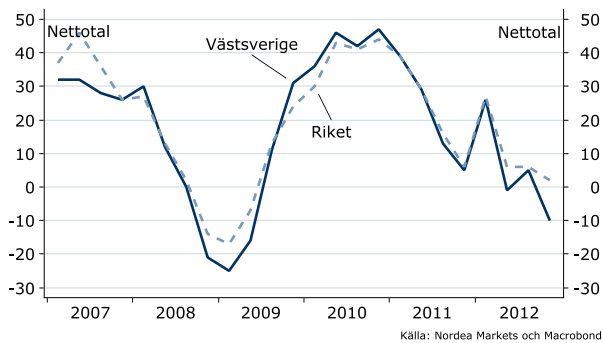
Byggindustrin

Handel

Privata tjänster

Mälardalen

	Befolkning	Antal Sysselsatta	Nominell BRP-tillväxt	Lönesumma
	Tusental	Genomsnittlig, årlig	Genomsnittlig, årlig	Löpande pris,
	personer	procentuell förändring	procentuell förändring	procentuell förändring
	2010	1994-2010	1994-2010	2011
Stockholm	847.1	1.1	5.2	6.4
Uppsala	197.8	1.4	5.4	6.9
Västerås	137.2	0.7	4.3	6.6
Huddinge	97.5	1.8	6.0	6.0
Eskilstuna	96.3	0.5	4.5	7.5
Nacka	90.1	2.6	6.4	6.7
Södertälje	86.2	1.0	6.3	4.3
Botkyrka	82.6	1.1	5.3	5.2
Haninge	77.1	0.7	4.6	8.1
Solna	68.1	1.4	6.1	5.1
Järfälla	66.2	1.1	3.7	5.0
Sollentuna	64.6	1.4	5.4	6.0
Täby	63.8	1.2	4.4	4.8
Norrtälje	56.1	1.6	4.2	6.1
Nyköping	51.6	0.2	4.1	6.4
Lidingö	44.0	1.0	3.6	2.0
Tyresö	42.9	1.1	4.5	7.3
Sigtuna	40.0	-0.2	3.6	11.4
Enköping	39.8	0.1	3.8	10.3
Österåker	39.5	0.6	4.2	6.5
Upplands-Väsby	39.3	0.0	5.3	-1.3
Sundbyberg	38.6	1.2	6.1	-0.3
Värmdö	38.3	3.2	6.2	5.6
Katrineholm	32.4	-0.3	4.7	6.3
Strängnäs	32.4	0.2	7.6	6.0
Danderyd	31.3	0.4	5.2	8.4
Vallentuna	30.1	1.7	5.8	7.3
Nynäshamn	26.0	-0.4	3.5	5.5
Ekerö	25.4	2.3	6.1	6.4
Köping	24.9	-0.8	5.1	8.0
Upplands-Bro	23.7	1.2	4.6	18.9
Sala	21.5	-0.3	2.9	4.0
Östhammar	21.4	0.3	7.7	9.4
Tierp	20.1	-0.6	3.5	6.8
Häbo	19.6	2.0	4.6	9.1
Flen	16.0	-0.9	2.8	4.0
Salem	15.4	1.6	4.5	1.1
Hallsthammar	15.2	-0.5	3.1	6.6
Knivsta*	14.7	3.5	6.7	9.1
Heby	13.4	-0.6	2.7	6.4
Arboga	13.3	-1.5	2.2	5.2
Trosa	11.5	1.2	5.3	5.0
Oxelösund	11.2	-0.8	6.0	11.7
Vaxholm	11.0	-2.3	3.1	4.5
Gnesta	10.4	0.5	3.7	6.2
Surahammar	9.9	-0.1	1.6	5.7
Nykvarn**	9.3	5.0	7.7	8.6
Vingåker	8.9	0.4	2.7	-1.0
Kungsör	8.1	0.3	3.4	-3.1
Mälardalen	2882.0	1.0	5.0	6.2

*Avser 2004-2010 för sysselsättning och BRP

**Avser 2000-2010 för sysselsättning och BRP

Källor: Statistiska centralbyrån och Nordea

Sydsverige

	Befolkning	Antal Sysselsatta	Nominell BRP-tillväxt	Lönesumma
	Tusental	Genomsnittlig, årlig	Genomsnittlig, årlig	Löpande pris,
	personer	procentuell förändring	procentuell förändring	procentuell förändring
	2010	1994-2010	1994-2010	2011
Malmö	299.0	1.2	4.6	6.2
Helsingborg	129.2	1.0	4.6	5.8
Lund	110.5	2.0	6.9	4.0
Kristianstad	79.5	0.8	4.5	6.0
Hässleholm	50.1	0.3	4.0	3.3
Trelleborg	42.2	-0.1	3.9	2.3
Landskrona	41.7	0.0	4.5	5.5
Ängelholm	39.4	1.2	5.0	6.6
Vellinge	33.3	1.8	5.6	3.2
Eslöv	31.6	-0.8	3.4	5.1
Kävlinge	29.0	-0.1	2.7	8.4
Ystad	28.3	0.1	3.8	5.9
Höganäs	24.6	0.6	4.6	9.5
Staffanstorps	22.3	1.9	4.3	7.5
Lomma	21.6	1.8	4.9	7.3
Svedala	19.8	0.1	5.3	6.3
Simrishamn	19.3	0.0	3.4	5.9
Sjöbo	18.1	0.3	3.8	-2.5
Sölvesborg	16.8	1.2	4.8	7.3
Burlöv	16.7	1.5	4.5	4.7
Klippan	16.5	-0.3	2.5	0.2
Höör	15.5	0.3	4.9	4.8
Skurup	15.0	-0.3	4.3	6.8
Bjuv	14.8	-0.8	2.9	4.3
Hörby	14.8	0.1	4.3	7.0
Åstorp	14.7	1.0	4.9	5.1
Båstad	14.3	1.0	9.8	3.2
Östra Göinge	13.6	-1.5	1.4	6.6
Svalöv	13.2	-1.4	3.3	5.7
Tomelilla	12.9	-0.8	4.3	6.5
Bromölla	12.3	1.2	5.5	3.6
Örkelljunga	9.6	-0.1	4.2	5.1
Perstorp	7.1	-1.4	6.3	8.1
Sydsverige	1247.4	0.8	4.6	5.4

Källor: Statistiska centralbyrån och Nordea

Västsverige

	Befolkning	Antal Sysselsatta	Nominell BRP-tillväxt	Lönesumma
	Tusental	Genomsnittlig, årlig	Genomsnittlig, årlig	Löpande pris,
	personer	procentuell förändring	procentuell förändring	procentuell förändring
	2010	1994-2010	1994-2010	2011
Göteborg	513.8	1.2	5.2	6.3
Borås	103.3	0.5	4.9	6.9
Kungsbacka	75.0	2.2	5.1	8.0
Möndal	61.0	1.7	7.5	9.7
Varberg	58.1	1.1	6.2	7.4
Trollhättan	55.2	0.3	4.3	-2.4
Uddevalla	51.9	0.5	4.3	4.3
Skövde	51.4	0.4	5.9	10.7
Kungälv	41.2	1.1	5.3	9.3
Lerum	38.6	1.2	4.2	9.8
Lidköping	38.0	0.5	4.1	3.9
Alingsås	37.8	0.6	3.9	5.9
Vänersborg	36.9	-0.5	2.6	6.2
Partille	35.1	0.9	5.0	7.1
Härryda	34.5	2.1	5.2	7.6
Mark	33.8	-0.1	3.4	5.8
Falköping	31.5	-0.3	3.8	5.6
Ale	27.4	0.0	2.8	9.2
Stenungsund	24.3	1.5	5.9	7.2
Ulricehamn	22.8	-0.4	4.6	7.6
Skara	18.3	-0.5	4.4	1.9
Vara	15.8	0.1	4.8	7.4
Orust	15.2	1.9	4.9	3.8
Tjörn	15.0	2.4	6.1	1.9
Lilla Edet	12.6	0.6	3.3	3.0
Tidaholm	12.6	-2.3	2.3	7.1
Öckerö	12.4	0.7	6.4	8.2
Tranemo	11.6	0.6	4.0	5.5
Vårgårda	10.9	2.7	6.1	6.6
Svenljunga	10.3	-0.1	2.8	4.6
Munkedal	10.2	-0.6	2.0	4.4
Herrljunga	9.3	-0.6	4.0	4.4
Mellerud	9.2	-0.6	2.1	6.4
Hjo	8.8	0.4	3.3	5.9
Bollebygd*	8.4	1.6	3.3	10.6
Färgelanda	6.7	-0.9	4.6	2.3
Grästorps	5.8	-1.5	3.2	6.7
Essunga	5.6	0.0	3.7	12.6
Västsverige	1570.2	0.9	4.8	6.4

*Avser 1996-2010 för sysselsättning och BRP

Källor: Statistiska centralbyrån och Nordea

Snabbväxarna

	Befolkning	Antal Sysselsatta	Nominell BRP-tillväxt	Lönesumma
	Tusental	Genomsnittlig, årlig	Genomsnittlig, årlig	Löpande pris,
	personer	procentuell förändring	procentuell förändring	procentuell förändring
	2010	1994-2010	1994-2010	2011
Kiruna	22.9	-0.2	12.5	8.6
Gällivare	18.4	-0.9	12.0	7.0
Båstad	14.3	1.0	9.8	3.2
Kumla	20.5	-0.1	9.4	4.3
Nykvarn*	9.3	5.0	7.7	8.6
Östhammar	21.4	0.3	7.7	9.4
Strängnäs	32.4	0.2	7.6	6.0
Mölnadal	61.0	1.7	7.5	9.7
Jokkmokk	5.2	-1.2	7.3	4.2
Strömstad	11.8	1.7	7.1	5.2
Älvkarleby	9.1	-1.1	7.0	2.3
Lund	110.5	2.0	6.9	4.0
Lekeberg**	7.1	2.4	6.9	7.3
Knivsta	14.7	3.5	6.7	9.1
Grums	9.1	-1.6	6.6	5.2
Fagersta	12.4	-0.2	6.5	10.1
Öckerö	12.4	0.7	6.4	8.2
Nacka	90.1	2.6	6.4	6.7
Timrå	18.0	0.0	6.3	7.0
Södertälje	86.2	1.0	6.3	4.3
Perstorp	7.1	-1.4	6.3	8.1
Varberg	58.1	1.1	6.2	7.4
Värmdö	38.3	3.2	6.2	5.6
Askersund	11.3	0.7	6.2	6.7
Sundbyberg	38.6	1.2	6.1	-0.3
Arvika	26.0	0.1	6.1	5.1
Vårgårda	10.9	2.7	6.1	6.6
Solna	68.1	1.4	6.1	5.1
Tjörn	15.0	2.4	6.1	1.9
Ekerö	25.4	2.3	6.1	6.4
Oskarshamn	26.2	0.4	6.0	4.6
Oxelösund	11.2	-0.8	6.0	11.7
Lycksele	12.4	0.1	6.0	3.3
Huddinge	97.5	1.8	6.0	6.0
Stenungsund	24.3	1.5	5.9	7.2
Skövde	51.4	0.4	5.9	10.7
Vallentuna	30.1	1.7	5.8	7.3
Ragunda	5.6	-1.1	5.8	3.7
Vellinge	33.3	1.8	5.6	3.2
Skinnskatteberg	4.4	-0.8	5.5	10.6
Bromölla	12.3	1.2	5.5	3.6
Finspång	20.7	0.2	5.5	4.8

*Avser 2000-2010 för sysselsättning och BRP

**Avser 1996-2010 för sysselsättning och BRP

Källor: Statistiska centralbyrån och Nordea

Sniglama

	Befolkning	Antal Sysselsatta	Nominell BRP-tillväxt	Lönesumma
	Tusental personer 2010	Genomsnittlig, årlig procentuell förändring 1994-2010	Genomsnittlig, årlig procentuell förändring 1994-2010	Löpande pris, procentuell förändring 2011
Säffle	15.5	-1.5	2.5	5.2
Åtvidaberg	11.5	-2.1	2.5	4.1
Klippan	16.5	-0.3	2.5	0.2
Ljusnarsberg	4.9	-1.2	2.5	5.0
Åsele	3.0	-0.6	2.5	4.4
Filipstad	10.6	-1.8	2.4	5.5
Vilhelmina	7.1	1.0	2.4	3.1
Söderhamn	25.6	-1.0	2.4	5.6
Härnösand	24.6	-1.5	2.4	1.9
Övertorneå	4.8	-0.2	2.4	6.2
Tidaholm	12.6	-2.3	2.3	7.1
Norberg	5.7	-1.9	2.3	-0.2
Arboga	13.3	-1.5	2.2	5.2
Bräcke	6.9	-2.0	2.2	5.5
Hylte	10.2	0.4	2.1	4.7
Mellerud	9.2	-0.6	2.1	6.4
Motala	42.0	-0.9	2.1	-0.1
Munkedal	10.2	-0.6	2.0	4.4
Ånge	10.1	-1.0	2.0	-0.5
Laholm	23.4	0.7	2.0	6.3
Olofström	13.0	-1.6	1.9	9.1
Bengtstors	9.8	-2.0	1.8	4.3
Gullspång	5.3	-2.2	1.7	2.9
Hultsfred	13.7	-2.1	1.7	4.7
Sorsele	2.7	-0.2	1.7	9.2
Högsby	5.8	-1.5	1.7	2.3
Munkfors	3.8	-1.7	1.7	8.0
Surahammar	9.9	-0.1	1.6	5.7
Lessebo	8.1	-1.8	1.6	3.1
Östra Göinge	13.6	-1.5	1.4	6.6
Smedjebacken	10.7	-1.7	1.0	4.9
Storfors	4.3	0.6	0.9	8.2
Bjurholm	2.5	-3.2	0.4	5.3

Källor: Statistiska centralbyrån och Nordea

Definitioner, regionindelning och förklaring

Den regionala indelning som vi huvudsakligen använder grupperar landets kommuner i fyra större områden; storstadsregionerna Mälardalen, Sydsverige, Västsverige samt resten, benämnt Övriga riket. Storstadsregionerna har avgränsats till områden med stor pendling och är en aggregering av så kallade lokala arbetsmarknader. För Stockholm och Göteborg har vi även tittat på de mer avgränsade områdena Stockholms län och Stor-Göteborg där Stor-Göteborg definieras som Göteborgs lokala arbetsmarknad.

- Mälardalen ska ses som ett utvidgat Storstockholm som omfattar Stockholms län, Uppsala län utom Älvkarleby, Södermanlands län samt Västmanlands län utom Skinnskatteberg, Fagersta och Norberg.
- Sydsverige omfattar Skåne län utom Osby men inkluderar däremot Sölvesborg i Blekinge län.
- Västsverige är ett utvidgat Stor-Göteborg och består av de västliga delarna av storlandet Västra Götalands län men även Kungsbacka och Varberg. De kommuner som inte ingår i vår definition av Västsverige är Tibro, Töreboda, Karlsborg, Gullspång, Maristad, Götene, Åmål, Bengtsfors, Dals-Ed, Lysekil, Sotenäs, Tanum och Strömstad.
- Stor-Göteborg är Göteborgs lokala arbetsmarknad enligt SCB:s definition. De kommuner som ingår är Göteborg, Mölndal, Kungsbacka, Partille, Härryda, Mark, Bollebygd, Lerum, Alingsås, Vårgårda, Öckerö, Kungälv, Ale, Lilla Edet, Stenungsund, Tjörn och Orust.
- Övriga riket är således en heterogen "region" med allt från universitetsorter som t ex Linköping, Örebro och Umeå till Gnosjöbältet i Småland och skogsläna i Svealand och Norrland.

Den regionala statistik som presenteras är baserade på olika källor. För åren 1993–2010 har vi utgått från Statistiska centralbyråns (SCB:s) uppgifter över bruttoregionprodukten (BRP) i löpande priser och sysselsättning i landets samtliga kommuner. BRP för regionerna har räknats om till fasta priser med deflatorer sammanvägda utifrån län. För år 2011 har vi gjort egna framskrivningar baserat på uppgifter om lönesummor per kommun. Länsvis sysselsättningsdata enligt AKU och Konjunkturinstitutets regionala barometrar finns fram till och med fjärde kvartalet 2012.

De regionala bedömningarna för 2013 och 2014 baseras på vår konjunkturprognos från den 4 december 2012. Metodiken är således "top-down" och den regionala fördelningen måste betraktas som ett scenario snarare än en prognos. De historiska mönstren för sysselsättningen, lönesumman och produktivitet har bildat underlag för bedömningarna av utvecklingen av BRP i de olika regionerna.

Nordea Economic Research Sverige

Annika Winsth, Chief Economist Sweden
annika.winsth@nordea.com, tel. +46 8 614 8608

Torbjörn Isaksson, Chief Analyst
torbjorn.isaksson@nordea.com, tel. +46 8 614 8859

Andreas Jonsson, Senior Analyst
andreas.w.jonsson@nordea.com, +46 8 534 910 88

Bengt Roström, Senior Analyst
bengt.rostrom@nordea.com, tel. +46 8 614 8378

Linus Lauri, Assistant Analyst
linus.lauri@nordea.com, tel. +46 8 614 80 03

Siri Pettersson, Assistant Analyst
siri.pettersson@nordea.com, tel. +46 8 614 80 03

Nordea Markets is the name of the Markets departments of Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Plc and Nordea Bank Danmark A/S.

The information provided herein is intended for background information only and for the sole use of the intended recipient. The views and other information provided herein are the current views of Nordea Markets as of the date of this document and are subject to change without notice. This notice is not an exhaustive description of the described product or the risks related to it, and it should not be relied on as such, nor is it a substitute for the judgement of the recipient.

The information provided herein is not intended to constitute and does not constitute investment advice nor is the information intended as an offer or solicitation for the purchase or sale of any financial instrument. The information contained herein has no regard to the specific investment objectives, the financial situation or particular needs of any particular recipient. Relevant and specific professional advice should always be obtained before making any investment or credit decision. It is important to note that past performance is not indicative of future results.

Nordea Markets is not and does not purport to be an adviser as to legal, taxation, accounting or regulatory matters in any jurisdiction.

This document may not be reproduced, distributed or published for any purpose without the prior written consent from Nordea Markets.

Nordea, Markets Division
Nordea Bank Norge ASA
17 Middelthuns gt.
PO Box 1166 Sentrum
N-0107 Oslo
+47 2248 5000

Nordea AB (publ)
10 Hamngatan
SE-105 71 Stockholm
+46 8 614 7000

Nordea Bank Finland Plc
Aleksis Kiven katu 9, Helsinki
FIN-00020 Nordea
+358 9 1651

Nordea Bank Danmark A/S
3 Strandgade
PO Box 850
DK-0900 Copenhagen C
+45 3333 3333